

Edu4all

Profielvak Zorg en Welzijn

Werken in de kinderopvang

Serienummer:

Licentie:

Voor het activeren van de licentie kijk op pagina 5 van dit werkboek.

Te activeren tot:

COLOFON

Uitgeverij: Edu'Actief b.v.
0522-235235
info@edu-actief.nl
www.edu-actief.nl

Auteur(s): Ingrid Koops
Ontwikkelgroep: Nicolette Di Giulio, Monique Duyvestijn, Ingrid Koops en Marjel Lecluse-Dielen
Inhoudelijke redactie: Ingrid Koops
Foto's: www.shutterstock.com
Jippie's europe BV

Titel: Werken in de kinderopvang
ISBN: 978 90 3722 373 6

Eerste druk/eerste oplage
© Edu'Actief b.v. 2016
(Ingrid Koops 2016 – 2016)

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Edu'Actief, te vinden op www.edu-actief.nl.

Inhoud

WERKEN MET EDU4ALL	5
Deel A Kinderopvang Okido: de babygroep	7
Oriënteren	7
Taak 1 Kennismaken met de kinderopvang	7
Taak 2 De leerdoelen bij Deel A	10
Taak 3 Taken plannen	12
Aan de slag	13
Taak 4 Kennismaken met de babygroep	14
Taak 5 Flesvoeding en fruithapje klaarmaken	17
Taak 6 Een luier verwisselen	23
Taak 7 Wiegeliedjes zingen	27
Taak 8 Een nieuwsbrief schrijven	29
Taak 9 Een baby in bad doen	31
Taak 10 Babykamertje schoonmaken	35
Taak 11 Temperatuur opmeten	38
Evalueren & Reflecteren	42
Taak 12 Terugkijken en verder kijken	42
Taak 13 Voorbereiden op de toets	44
Deel B Kinderopvang Okido: de dreumesgroep	45
Oriënteren	45
Taak 1 Kennismaken met een dreumesgroep	45
Taak 2 De leerdoelen bij Deel B	47
Taak 3 Taken plannen	48
Aan de slag	49
Taak 4 Opvoedregels schrijven	49
Taak 5 Sociale kaart maken voor advies bij opvoeding	53
Taak 6 Voorlezen	55
Taak 7 De broodmaaltijd verzorgen	58
Taak 8 Opruimen en schoonmaken	63
Taak 9 Tandpoetsen	67
Taak 10 Poppenkast spelen voor de kleuters op de bso	71
Evalueren & Reflecteren	74
Taak 11 Terugkijken en verder kijken	74
Taak 12 Voorbereiden op de toets	76
Deel C Kinderopvang Okido: de peutergroep	77

Oriënteren	77
Taak 1 Kennismaken met een peutergroep	77
Taak 2 De leerdoelen bij Deel C	78
Taak 3 Taken plannen	80
Aan de slag	81
Taak 4 Begeleiden bij zindelijk worden	81
Taak 5 Begeleiden bij spel	86
Taak 6 Speelgoed schoonmaken en sorteren	89
Taak 7 Tussendoortjes en trakteren	94
Taak 8 Beschermen tegen de zon en de Gifwijzer gebruiken	96
Taak 9 Veilig buiten spelen	100
Taak 10 EHBO bij kinderen toepassen	103
Taak 11 Een uitje voorbereiden voor de kinderen op de bso	107
Evaluëren & Reflecteren	112
Taak 12 Terugkijken en verder kijken	112
Taak 13 Voorbereiden op de toets	115
Deel D Kinderopvang Okido: de bso	116
Oriënteren	116
Taak 1 Kennismaken met een activiteit op de bso organiseren	116
Taak 2 De leerdoelen bij Deel D	119
Taak 3 Taken plannen	120
Aan de slag	121
Taak 4 Een hapjesbuffet voor een bso organiseren	121
Evaluëren & Reflecteren	125
Taak 5 Terugkijken en verder kijken	125
Taak 6 Voorbereiden op de toets	128

BRONNEN

In dit werkboek staan opdrachten. Om deze opdrachten te maken, heb je soms bronnen nodig, zoals tekstbronnen, films, websites en de Theek-iT.

Wanneer je een bron gaat gebruiken, staat er een pictogram in je werkboek:

Achter het pictogram staat in paarse, dikgedrukte tekst welke bron je nodig hebt. Bijvoorbeeld:

 Lees **Tekstbron 1.2 Persoonlijke verzorging**. Maak daarna opdracht 13 tot en met 16.

 Bekijk de **Film Werken in de thuiszorg bij ouderen**. Maak daarna opdracht 1.

Bij het eerste voorbeeld ga je een tekstbron lezen. Bij het tweede voorbeeld ga je een film bekijken.

Deze bronnen vind je op www.edu4all.nl.

Op bronnen.edu4all.nl/bronnen/handleiding wordt uitgelegd hoe je werkt met de bronnen op de website.

OVERLEG MET JE DOCENT

Soms is het nodig om te overleggen met je docent. Je ziet dan dit pictogram in je werkboek:

Achter het pictogram staat waarover je met je docent gaat overleggen. Bijvoorbeeld:

- **61.** In Taak 3 heb je een planning ingevuld. Bekijk deze.
- Kijk in kolom 5. Taak 12 tot en met 14 ga je nog maken. Zijn alle andere taken af? Zo nee, overleg met je docent welke taken je nog moet doen.

OPDRACHTEN VOOR KB EN GL

Doe jij de kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg? Dan zitten er speciale opdrachten voor jou in het werkboek. Je herkent deze opdrachten aan de volgende pictogrammen:

 opdracht voor leerlingen van de kaderberoepsgerichte leerweg

 opdracht voor leerlingen van de gemengde leerweg.

We wensen je veel succes en plezier met het maken van de opdrachten!

Team Edu4all

Oriënteren

Taak 1 Kennismaken met de kinderopvang

BRON

Bekijk de **Film Werken in de kinderopvang**. Maak daarna opdracht 1.

1. De film laat verschillende werkzaamheden in de kinderopvang zien.

a. De leidster vertelt dat de kinderen niet alleen spelen, ze moeten zich ook goed ontwikkelen. Wat leren de kinderen bijvoorbeeld?

1. _____

2. _____

3. _____

b. Welke contacten vindt de leidster belangrijk?

1. _____

2. _____

3. _____

c. Hoe gaat de leidster om met een kindje dat moe is?

d. Een strakke dagplanning en structuur zijn belangrijk, maar soms loopt het anders. Welk voorbeeld zie je en hoe reageert de leidster daarop?

e. Welke werkzaamheden van de leidster lijken jou het leukst?

f. Welke werkzaamheden van de leidster lijken jou minder leuk of moeilijk?

Deel A Kinderopvang Okido: de babygroep

BRON

Lees **Tekstbron 1.5 Werken in de kinderopvang**. Maak daarna opdracht 2 tot en met 5.

2. Er bestaan verschillende vormen van kinderopvang.
 - a. Welke leeftijden horen bij de verschillende soorten kinderopvang?

Kinderopvang	Leeftijd
Kinderdagverblijf	
Buitenschoolse opvang	
Gastouderopvang	

- b. Een kinderdagverblijf heet ook wel een crèche. Zo zijn er meer begrippen in de kinderopvang waarvoor twee woorden zijn.

Crèche is een ander woord voor: _____

Hummel is een ander woord voor: _____

Tiener is een ander woord voor: _____

Ouder is een ander woord voor: _____

Babysitten is een ander woord voor: _____

Bso is een ander woord voor: _____

c. Veel ouders regelen kinderopvang omdat ze zelf werken of andere bezigheden hebben. Wie betaalt de kinderopvang?

d. Wat is kinderopvangtoeslag?

3. Heb jij zelf ervaring met kinderopvang, bijvoorbeeld in een kinderdagverblijf of op een bso? Misschien heb je er zelf op gezeten of een zusje of broertje? Of een neefje, nichtje of buurkind? Als je zelf op de kinderopvang hebt gezeten, vul je het volgende schema voor jezelf in. Zo niet, dan vul je het in voor een ander kind. Beschrijf dan hoe een ander kind het heeft ervaren.

Ik vul het schema in voor **mijzelf / een ander kind**, namelijk voor _____

Leeftijdsgroep	Leuke ervaring	Minder leuke ervaring
Baby		
Dreumes		
Peuter		
Schoolkind: kleuter		
Schoolkind: 6-9 jaar		
Schoolkind: 9-12 jaar		

Deel A Kinderopvang Okido: de babygroep

4. a. Ken jij iemand die in de kinderopvang werkt? **Ja / Nee**
b. Zo ja, wat doet die persoon?

Zo nee, ga verder met opdracht 5.

- c. Bij welke instelling werkt deze persoon?
-

5. Heb je alle opdrachten van Taak 1 gemaakt? Kijk je antwoorden na als je dat met je docent hebt afgesproken.

Taak 2 De leerdoelen bij Deel A

Als je in de kinderopvang in een babygroep aan de slag gaat, moet je:

1. baby's kunnen verzorgen:
 - flesje geven
 - fruithapje verzorgen
 - luier verwisselen
 - een kindje in bad doen als het zich heeft bevuild.
2. activiteiten voor baby's kunnen voorbereiden, uitvoeren en afsluiten:
 - liedjes zingen
 - spelen.
3. goed kunnen samenwerken en communiceren met:
 - baby's
 - collega's en leidinggevende
 - ouders.
4. huishoudelijke werkzaamheden kunnen uitvoeren:
 - opruimen
 - schoonmaken
 - de was sorteren.
5. bij verzorgende en huishoudelijke taken hygiënisch, veilig en ergonomisch kunnen werken.

6. Heb jij zelf wel eens een baby verzorgd?
a. Zo ja, geef aan wat je toen hebt gedaan.

- b. Maak een woordweb met woorden die te maken hebben met de verzorging van een baby. Als je nog geen ervaring hebt met het verzorgen van een baby, bedenk dan wat daar allemaal bij komt kijken. Bewaar je woordweb.

BRON

Je kunt hierbij **Stappenplan 3 Een woordweb maken** gebruiken.

7. In de kinderopvang is communiceren met baby's net zo belangrijk als communiceren met collega's, de leidinggevende en ouders.

BRON

Je kunt hiervoor **Tekstbron 3.15 Communiceren kun je leren** gebruiken.

- a. Geef bij elke doelgroep een voorbeeld van wat jij belangrijk vindt in de communicatie met die groep.

Baby's: _____

Collega's: _____

Leidinggevende: _____

Ouders: _____

- b. Met ouders omgaan in een werksituatie is anders dan omgaan met de ouders van jouw vrienden. Wat is er anders als je met ouders te maken krijgt in een werksituatie?

8. Heb je alle opdrachten van Taak 2 gemaakt? Kijk je antwoorden na als je dat met je docent hebt afgesproken.

Taak 3 Taken plannen

In deze taak ga je de taken van dit deel inplannen.

9. Bekijk Taak 4 tot en met 13. En bekijk het schema hierna.
- Maak een planning voor de taken die je gaat doen. Zet de datum en het lesuur in kolom 4.
 - Zoek in de taken naar de opdrachten met . Bij welke opdrachten is overleg met je docent of controle door je docent nodig?
-
-
- Overleg met je docent:
 - op welke momenten jij de antwoorden van de gemaakte opdrachten gaat nakijken
 - op welke momenten je docent jouw werk zal beoordelen.
 - Heb je een taak af? Zet een ✓ in kolom 5. Zet een – als je een taak niet kon doen. Als je Taak 1, 2 en 3 gedaan hebt, kun je deze nu afvinken.

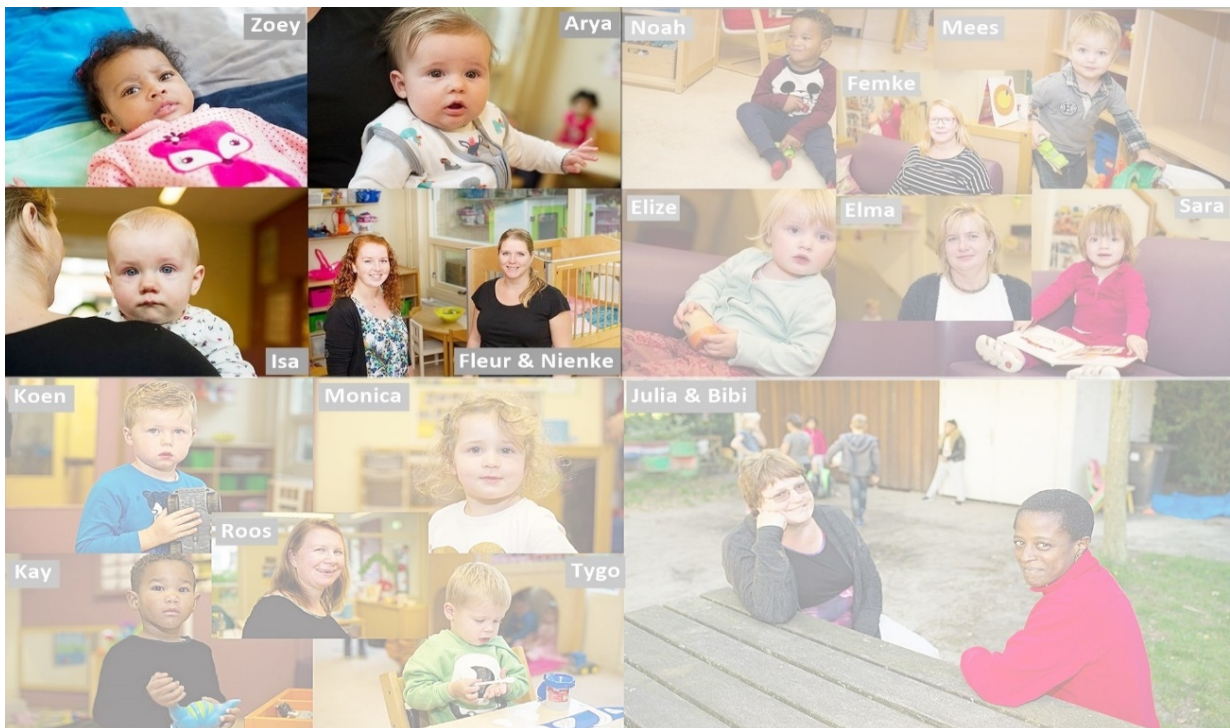
1. Taak	2. Onderwerp	3. Richttijd in minuten	4. Datum en lesuur	5. Af	6. Paraaf docent
1	Kennismaken met de kinderopvang	25			
2	De leerdoelen bij Deel A	15			
3	Taken plannen	10			
4	Kennismaken met de babygroep	50			
5	Flesvoeding en fruithapje klaarmaken	75			
6	Een luier verwisselen	60			
7	Wiegeliedjes zingen	60			
8	Een nieuwsbrief schrijven	60			
9	Een baby in bad doen	75			
10	Babykamertje schoonmaken	60			
11	Temperatuur opmeten	60			
12	Terugkijken en verder kijken	30			
13	Voorbereiden op de toets	20			

Aan de slag

Je gaat helpen bij kinderopvang Okido. De hele dag zijn daar kinderen van 0-4 jaar. Ook komen er schoolkinderen naar de bso. Voor de jongste kinderen zijn er drie groepen: een babygroep, een dreumesgroep en een peutergroep. Elke groep heeft een eigen ruimte met een verschoningshoek en een aanrechtblok met een koelkast. De kinderen kunnen daar spelen en eten. Voor elke groep kinderen is er een aparte slaapruiimte. Buiten is er voor elke leeftijdsgroep veel speelruimte, waar de kinderen bijvoorbeeld kunnen fietsen of steppen. Er staan allerlei speeltoestellen en er is een grasveld met een zandbak.

In Deel A ga je helpen bij de babygroep. Fleur heeft daar de leiding. Je werkt veel samen met Nienke. Zij heeft de opleiding voor pedagogisch medewerker gedaan.

Taak 4 Kennismaken met de babygroep

Jij stelt je voor aan Fleur, ze werkt al veertien jaar bij kinderopvang Okido. Fleur zegt dat ze gewend zijn dat de medewerkers elkaar tutoyeren. Stagiairs mogen dat ook doen. Verder vertelt Fleur jou iets over de babygroep. Nienke komt halverwege het gesprek binnen. Ze werkt onder leiding van Fleur bij de babygroep. Jij stelt je ook aan Nienke voor en vertelt kort iets over jezelf.

VOORBEREIDEN

- 10.** Teken op papier of digitaal een plattegrond van kinderopvang Okido.
- Teken de ruimten voor de verschillende leeftijdsgroepen. Zet de namen erbij.
 - Teken ook de buitenruimte. Geef aan welke speelmogelijkheden er zijn. Je kunt dit bijvoorbeeld met plaatjes doen die je in de ruimte plakt. Zet de namen bij de speeltoestellen.
 - Bewaar de plattegrond.

Tip! Zoek op internet naar voorbeelden van gebouwen voor kinderopvang en naar voorbeelden van speeltoestellen.

- 11.** Met welke personeelsleden krijg jij bij de babygroep van kinderopvang Okido te maken?

Naam: _____

Functie: _____

Naam: _____

Functie: _____

BRON

Lees de volgende tekstbronnen:

4.1 Communicatie op je stage en werk

4.2 Kennismaken en converseren.

Maak daarna opdracht 12 en 13.

- 12.** Op een nieuw stageadres begin je met de kennismaking.
- Hoe kun je laten zien dat je representatief handelt bij de kennismaking?

1. _____

2. _____

3. _____

- Gaat het bij de kennismaking om een formele situatie of om een informele situatie? Leg je antwoord uit.

- c. Bij de kennismaking moet je op allerlei punten letten. Maak de volgende zinnen compleet:
- Maak _____.
- Geef de ander _____ en zeg je naam. Ga daarbij staan.
- Luister goed naar _____ van de ander.
- Je maakt een _____ als je die onthoudt.
- Vertel kort iets over _____.
- Neem netjes _____.

13. Bij een kennismaking heb je meestal ook een conversatie.

- a. Wat is een conversatie?

- b. Waarop zal een leidinggevende letten als hij met een stagiair een conversatie begint?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

14. Werk in tweetallen. Bespreek samen de vragen bij a en b.

- a. Vertel elkaar of je 'u' of 'je' gebruikt in de volgende situaties:

- Hoe doe je dat thuis?
- Hoe spreek je iemand aan die ouder of juist jonger is?
- Hoe spreek je iemand aan die een andere en/of hogere functie heeft?
- Hoe spreek je gasten, klanten of cliënten aan?

- b. Hebben jullie verschillende ideeën over bijvoorbeeld respect tonen?

- c. Denk je na het gesprek met je medeleerling nog hetzelfde over jouw antwoorden op de vragen bij a en b?

Ja / Nee, omdat _____

15. Als je op een nieuwe stageplek komt, begin je met jezelf voor te stellen. Het is dan gebruikelijk om 'u' te zeggen. Maar soms hoor je in het eerste gesprek dat je mag tutoyeren.

- a. Stagiairs mogen bij kinderopvang Okido de leidinggevende en de collega's tutoyeren. Wat vind je daarvan? Kies uit: makkelijk – moeilijk – gewoon – niet gewoon.

Ik vind het _____ om Fleur bij haar voornaam te noemen.

Ik vind het _____ om tegen Fleur 'je' en 'jij' te zeggen.

Ik vind het _____ om Nienke bij haar voornaam te noemen.

Ik vind het _____ om tegen Nienke 'je' en 'jij' te zeggen.

- b. Wat kies jij: tutoyeren of 'u' zeggen?

Hoe ga jij Fleur aanspreken? _____

Hoe ga jij Nienke aanspreken? _____